Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: VNS 7/2024 vp Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta

Liikenneturva kiittää mahdollisuudesta arvioida valtioneuvoston selontekoa YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta.

Liikenneturvan mielestä on kiitettävää, että selonteossa on nostettu esiin Suomen hallitusohjelmaan kirjattu visio liikenteestä, jossa ei tapahdu liikennekuolemia vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi on tärkeää, että selonteossa on tunnistettu liikenne- ja viestintäministeriön liikenneturvallisuusstrategia tärkeänä ohjaavana dokumenttina. Liikenneturvallisuusstrategia ohjaa yhteistä työtämme liikenneturvallisuutta edistäessä.

Selontekoon voisi lisätä myös THL:n Turvallisesti kaiken ikää -ohjelman, joka pitää sisällään myös liikenneturvallisuustoimenpiteitä ja on näin ollen merkityksellinen ohjelma Suomen Agenda2030 toimeenpanossa.

Lisäksi selonteko ja suomalainen liikenneturvallisuustyö hyötyisivät sisäisen turvallisuuden eri ohjelmien sisällyttämisestä. Liikenneturvallisuutta ohjaava Safe System- ajattelutapa nostaa yhdeksi liikenneturvallisuuden pääpilareista tehokkaan ja onnistuneen pelastustoimen. Onnettomuuksien seuraamuksiin reagointi, pelastustoimi ja nopea hoitoon pääsy ovat yksi keino parantaa liikenneturvallisuutta. On tärkeää integroida pelastusala yhä kiinteämmin osaksi liikenneturvallisuustyötä ja välttää hallinonalojen välisiä rajoja.

Myös 12-vuotinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja sen päivitys ovat merkittävässä roolissa liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamisessa. Liikennejärjestelmäsuunnitelman rooli liikenneturvallisuudelle on tunnistettu selonteossa, mutta tältä osin selontekoa voisi vielä laajentaa. Erityisesti on huomioitavaa, että voimassa olevassa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa Suomen kansallinen liikenneturvallisuustavoite on hallitusohjelman kirjausta tavoitteellisempi. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa Suomen liikenneturvallisuustavoitteeksi on kirjattu alle 100 liikennekuolemaa vuoteen 2030 mennessä. Tämä tavoite on realistinen ja ohjaa mielestämme turvallisuustyötä paremmin kuin pitkän tähtäimen visio vuodesta 2050. Tavoite on lisäksi asetettu parlamentaarisesti.

Selonteossa on hyvin kuvattu Suomen tieliikenteen turvallisuustilanne, joka on maailman tasolla erinomainen, mutta pohjoismaisessa vertailussa vaatimaton. Norjan ja Ruotsin kamppaillessa maailman turvallisimman maan tittelistä, Suomen turvallisuustilanne on merkittävästi heikompi. Työtä turvallisen liikenteen eteen on jatkettava.

Selonteossa nostetaan hyvin esiin liikenneturvallisuustyön kansainvälisyys. Etenkin turvallisten ajoneuvojen osalta valtaosa päätöksistä tehdään tänä päivänä rajojemme ulkopuolella kuten Euroopan talouskomission (UNECE) -työryhmissä. Suomen tulee jatkossakin olla aktiivinen ajoneuvojen turvallisuusteknologioiden määrittelyssä. Etenkin automaatioon liittyvät kysymykset liittyvät sekä kansalliseen että kansainväliseen liikenneturvallisuuden kehitykseen.

Selonteossa mainitaan myös maankäytön, asumisen ja liikenteen toimet ja MAL-sopimukset. Se millaisia kaupunkeja rakennamme ja millaiseen liikenteeseen ja liikkumiseen ohjaamme, on olennainen liikenneturvallisuuskysymys. Yksi liikennejärjestelmäsuunnittelumme puutteista on toistaiseksi ollut laaja-alaisempi järjestelmätason ajattelu kulkutavoista ja kulkutapaosuuksista sekä näiden vaikutuksista mm. liikenneturvallisuuteen.

LIIKENNETURVA

PASI ANTEROINEN

Pasi Anteroinen
Toimitusjohtaja